

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

DODATEK č. 1 INSTRUKCE č. 11/2017

Věc: Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývají účinnost od 1. října 2017

Určeno pro: Úřad práce České republiky
Odbor odvolání a správních činností
nepojistných dávek MPSV

Účinnost od: 1. prosince 2017

Zpracovatel: Odbor nepojistných sociální a rodinných dávek

Č. j.: MPSV- 2017/187665-44

Počet stran: 12

Předkladatel: **Mgr. Kateřina Jirková**
ředitelka odboru nepojistných sociálních a
rodinných dávek

Dne: 20. listopadu 2017

Schválil: **JUDr. Jiří Vaňásek**
náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

Dne: 24. listopadu 2017

Tento dodatek k instrukci náměstka pro řízení sekce 4 č. 11/2017 se vydává za účelem úpravy textu k § 51 a doplnění dalších legislativně technických změn platných od 1. 10. 2017. Tento postup je nutné sjednotit při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabyla účinnosti 1. října 2017. Za tímto účelem:

1. Vydávám

Dodatek č. 1 k Instrukci náměstka pro řízení sekce 4 č. 11/2017 (Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývá účinnost od 1. října 2017).

2. měním a doplňuji

Instrukci náměstka pro řízení sekce 4 č. 11/2017 (Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývá účinnost od 1. října 2017) tak, že v článku č. III, str. 5, § 51 druhý odstavec textu bude znít:

„Na případy zastavení a odejmutí přídavku na dítě se i nadále vztahují výjimky uvedené v § 69 odst. 1 písm. b) a c) a rovněž i v ustanovení § 70 odst. 1 větě druhé. Znamená to tedy, že **při zastavení a odejmutí přídavku na dítě dle tohoto odstavce se písemné rozhodnutí nevydává**, vydává se oznámení. V případě zastavení výplaty se oznámení nedoručuje, pouze se poznamená do spisu. V případě zániku nároku na dávku se oznámení odesílá hybridní poštou (nedoručuje do vlastních rukou).“

- na str. 6, druhý odstavec textu bude znít:

Jsou-li do konce prvního kalendářního měsíce následujícího kalendářního čtvrtletí doloženy příjmy, avšak neodpovídají podmínkám nároku na zvýšenou výměru přídavku na dítě, dojde k překlopení přídavku na dítě ze zvýšené výměry na základní výměru. Doloží-li klient příjmy, které zakládají nárok na přídavek na dítě ve zvýšené výměře do konce následujícího kalendářního čtvrtletí, bude mu zvýšení dávky doplaceno. Doloží-li klient příjmy až po uplynutí následujícího kalendářního čtvrtletí, zvýšení dávky mu může být vyplaceno až 3 měsíce zpětně.

- na str. 6, třetí odstavec textu bude znít:

„Rovněž na případy zastavení a odejmutí přídavku na dítě ve zvýšené výměře se vztahují výjimky uvedené v § 69 odst. 1 písm. b) a c) a rovněž i v ustanovení § 70 odst. 1 větě druhé. Znamená to tedy, že **při zastavení a odejmutí přídavku na dítě ve zvýšené výměře se písemné rozhodnutí nevydává**, vydává se oznámení. V případě zastavení výplaty ve zvýšené výměře se oznámení nedoručuje, pouze se poznamená do spisu. V případě zániku nároku na dávku se oznámení odesílá hybridní poštou (nedoručuje do vlastních rukou).“

- Na str. 6, pátý odstavec textu bude znít:

V případě, kdy byla nezaopatřenost dítěte doložena do 30. září daného kalendářního roku pro účely jiné dávky, použije se toto potvrzení rovněž pro účely prokázání nezaopatřenosti pro přídavek na dítě dle tohoto odstavce.

- na str. 6, poslední odstavec textu bude znít:

„V novém znění § 69 odst. 1 písm. b) a c) měl být odkaz na § 51 odst. 1 a 2 nahrazen odkazem na § 51 odst. 1, 2, a 3. Rovněž v novém § 70 odst. 1 větě druhé by měla být slova „podle § 51 odst. 1 věty třetí a odst. 2 věty čtvrté“ nahrazena slovy „podle § 51 odst. 1 věty třetí, v případech zastavení výplaty odst. 2 věty čtvrté a odst. 3 věty druhé“, tak aby se uvedené výjimky vztahovaly i na odst. 3 ustanovení § 51. Za využití logického výkladu využívající principu analogie v právu by měla být **výjimka z povinnosti vydávat písemné rozhodnutí v případě zastavení výplaty či odejmutí dávky vztažena na všechny situace týkající se zastavování a odejímání přídavku na dítě uvedené v ustanovení § 51.** Rovněž v případě odstavce 3 se tedy o zastavení výplaty přídavku na dítě vydává pouze oznámení, které se poznamená do spisu. Tím však **není dotčena povinnost vydávat rozhodnutí v případech zastavení či odejmutí přídavku na dítě z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v § 51.** Je tedy třeba rozlišovat mezi odejímáním přídavku z důvodu nedoložení rozhodných skutečností dle § 51 a z důvodu nesplnění podmínek nároku.“

- na str. 8 doplňuji text, který bude znít:

Článek IV.

Ostatní legislativně technické změny

Potvrzení žádosti studenta pro účely sociálního stipendia

Poprvé od 1. 10. 2017 pro účely sociálního stipendia dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, orgán státní sociální podpory potvrzuje na žádost studenta písemným potvrzením, že příjem rodiny zjišťovaný pro účely přídavku na dítě za třetí kalendářní čtvrtletí roku nepřevýšil součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,5.

Zrušení odstavce 2 § 54a

Od 1. 10. 2017 dochází ke zrušení odstavce 2 § 54a – zvláštní ustanovení o důsledcích neplnění povinné školní docházky. Počínaje 1. 10. 2017 se již nebude postupovat podle odst. 2, kdy byla sankce uložena rodiči, který nemohl volit výši dávky (náležel mu rodičovský příspěvek podle ustanovení § 30 odst. 5). Tento odstavec je novelou vypuštěn, a proto od 1. 10. 2017 již neplatí, že nárok na výplatu rodičovského příspěvku nemá rodič, kterému byla uložena sankce podle zvláštního právního předpisu za neplnění povinností souvisejících s řádným plněním povinné školní docházky, a to po dobu 3 kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém rozhodnutí o uložení sankce nabylo právní moci.

Od 1. 10. 2017 je nutné postupovat pouze podle odst. 1, podle kterého je rodiči, kterému byla sankce uložena, z celkové částky 220 000 Kč odečtena částka 22 800 Kč. Jestliže počínaje kalendářním měsícem následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci rozhodnutí o uložení sankce a nárok na částku rodičovského příspěvku je nižší než 22 800 Kč, odečte se tato zbývající částka od celkové částky rodičovského příspěvku. Rozdíl mezi částkou 22 800 Kč a zbývající částkou rodičovského příspěvku je přeplatkem na rodičovském příspěvku, který je rodič povinen vrátit.

Zákon již nerozlišuje, zda rodič mohl či nemohl volit a všem se bude částka 22 800 Kč odečítat. Pokud byla za měsíce před 1. 10. 2017 pozastavena výplata pevných částek, odečítá se pouze alikvótní část z 22 800 Kč.

Na straně 9 - dosavadní Článek IV. se označuje jako Článek V.

3. Ukládám

Úřadu práce České republiky a Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek MPSV zajistit realizaci plnění povinností vyplývajících z této instrukce.

Instrukce nabývá účinnosti dnem 1. prosince 2017.



JUDr. Jiří Vaňásek

náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

Příloha: Plné znění Instrukce náměstka pro řízení sekce 4 č. 11/2017 (Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývá účinnost od 1. října 2017)

Úplné znění Instrukce náměstka pro řízení sekce 4 č. 11/2017 ve znění dodatku č. 1

Věc: Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývají účinnost od 1. října 2017

Tato instrukce je vydávána za účelem sjednocení postupů krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky (dále jen „ÚP ČR“) a Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v prvoinstančním a odvolacím řízení o dávkách podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSSP“) při aplikaci těch ustanovení ZSSP dotčených novelou 200/2017 Sb. (dále jen „novela“), která nabývají účinnosti od 1. října 2017.

Článek I.

Rozhodné období pro přídavek na dítě

1. Nově se v ZSSP mění rozhodné období, za které se zjišťuje rozhodný příjem u **přídavku na dítě**. (§ 6 ZSSP)

Doposud bylo rozhodné období, za které se zjišťoval rozhodný příjem pro přídavek na dítě, stanoveno jako kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadal počátek období od 1. října do 30. září následujícího kalendářního roku.

Rozhodným obdobím, za které se nově zjišťuje rozhodný příjem, je **kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje**, stejně jako je tomu u příspěvku na bydlení.

- V případě běžících dávek přídavku na dítě bude nově rozhodným obdobím kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje. O změně rozhodného období budou současní příjemci přídavku na dítě informováni dopisem; pokud již byly příjmy za rozhodné období doloženy dle stávající právní úpravy, budou účastníci řízení vyzváni k doložení rozhodných příjmů dle novely.
- V případě nově podaných žádostí o přídavek na dítě s nárokem na dávku ode dne 1. 10. 2017 bude nově rozhodným obdobím kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na dávku uplatňuje.

Byla-li žádost o přídavek na dítě uplatněna v souladu s ustanovením § 67 odst. 1 věty druhé ZSSP, tedy 60 dnů přede dnem, od kterého oprávněná osoba o dávku žádá, tedy podle stávající právní úpravy, budou účastníci řízení vyzváni k doložení rozhodných příjmů dle novely.

V souvislosti s úpravou rozhodného období u přídavku na dítě dochází k úpravě rozhodných příjmů ze zahraničí. (§ 5 odst. 9 ZSSP). Příjmy ze zahraničí se **započtou v tom rozhodném období (kalendářním čtvrtletí), v němž byly vyplaceny.**

Článek II.

Zápočet příjmů osob samostatně výdělečně činných (§ 5 odst. 3 až 6 ZSSP)

Novelou ZSSP dále dochází ke zjednodušení zápočtu rozhodného příjmu u osob samostatně výdělečně činných (dále jen „OSVČ“).

Nově se bude vycházet **z posledního doloženého daňového přiznání OSVČ**, které má ÚP ČR v rámci aplikace k dispozici sehrané z Finančního úřadu (v prvním a v druhém čtvrtletí se jedná o daňové přiznání z předminulého kalendářního roku a ve třetím a čtvrtém čtvrtletí o daňové přiznání z minulého kalendářního roku). Výjimkou je první rok podnikání, kdy nelze vycházet z daňového přiznání. V těchto případech se postupuje dle § 5 odst. 6 ZSSP.

OSVČ se jako **rozhodný příjem bude za každý měsíc rozhodného období započítávat částka ve výši 1/12 příjmu** uvedeného v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období, **bez ohledu:**

- na to, kolik měsíců osoba v posledním zdaňovacím období vykonávala samostatnou výdělečnou činnost,
- zda tato činnost byla vykonávána jako činnost hlavní či vedlejší,
- byl-li v tomto zdaňovacím období souběh s činností závislou či nikoli.

Jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla stanovena daň paušální částkou, započítává se jedna dvanáctina příjmů.

Následně bude pouze zohledněno, zda v rozhodném období (v kalendářním čtvrtletí) osoba samostatnou výdělečnou činnost vykonávala jako **hlavní nebo vedlejší.**

Dle ustanovení § 9 odst. 6 zákona 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“) se samostatná výdělečná činnost považuje za **vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**, pokud osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce

- a) vykonávala zaměstnání,
- b) měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- c) měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I., nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II., III. nebo IV., pokud osoba, která je závislá na pomoci jiné osoby, je osobou blízkou nebo žije s osobou samostatně výdělečně činnou v domácnosti, není-li osobou blízkou,
- d) vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, nebo
- e) byla nezaopatřeným dítětem.

Samostatná výdělečná činnost se považuje za **hlavní samostatnou výdělečnou činnost** v období, ve kterém se samostatná výdělečná činnost nepovažuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, a dále platí, že:

- vykonávala-li osoba alespoň po část měsíce samostatnou výdělečnou činnost, a v této době vykonávala současně zaměstnání, které zakládá účast na nemocenském pojištění, považuje se tato činnost za **vedlejší samostatnou výdělečnou činnost**,
- vykonávala-li osoba po část měsíce samostatnou výdělečnou činnost a po jinou část měsíce byla zaměstnancem, např. 1. až 15. den v měsíci byla zaměstnanec a od 16. dne v měsíci je OSVČ, považuje se samostatná výdělečná činnost za **hlavní samostatnou výdělečnou činnost**.

1. Byla-li v daném měsíci rozhodného období samostatná výdělečná činnost vykonávána jako **hlavní**

- bude se osobě za tento kalendářní měsíc započítávat rozhodný příjem ve výši 1/12 příjmu uvedeného v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období, nejméně však ve výši 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství stanovené podle § 5 odst. 7 ZSSP.

Pokud osoba v předcházejícím zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost **nevykonávala**, tzn., nepodávala daňové přiznání, **zůstává zachována současná praxe**. Bude se jí jako příjem počítat částka ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.

2. Byla-li v daném měsíci rozhodného období samostatná výdělečná činnost vykonávána jako vedlejší

- bude se osobě za tento kalendářní měsíc započítávat rozhodný příjem ve výši 1/12 příjmu uvedeného v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období.

Pokud osoba v předcházejícím zdaňovacím období samostatnou výdělečnou činnost **nevykonávala**, tzn., nepodávala daňové přiznání, **zůstává zachována současná praxe**. Bude se jí jako příjem počítat částka, kterou uvede v tiskopise Doklad o čtvrtletním příjmu (jde o období uznání skutečného výdělku z vedlejší samostatné výdělečné činnosti u dalších let výkonu samostatné výdělečné činnosti). Připouští se příjem ve výši 0 Kč.

Článek III.

§ 51

(1) *Pro nárok na výplatu přídavku na dítě se prokazuje výše rozhodných příjmů. Je-li příravek na dítě vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže se nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí prokáže výše rozhodných příjmů za rozhodné období. Neprokáže-li se do této doby rozhodný příjem, zastaví se výplata přídavku na dítě od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měl příravek na dítě vyplácet, nárok na dávku zaniká.*

Na případy zastavení a odejmutí přídavku na dítě se i nadále vztahují výjimky uvedené v § 69 odst. 1 písm. b) a c) a rovněž i v ustanovení § 70 odst. 1 větě druhé. Znamená to tedy, že **při zastavení a odejmutí přídavku na dítě dle tohoto odstavce se písemné rozhodnutí nevydává**, vydává se oznámení. V případě zastavení výplaty se oznámení nedoručuje, pouze se poznamená do spisu. V případě zániku nároku na dávku se oznámení odesílá hybridní poštou (nedoručuje do vlastních rukou).

(2) *Pro nárok na výplatu přídavku na dítě ve zvýšené výměře se prokazuje vedle výše rozhodných příjmů, také druh těchto příjmů podle § 18 odst. 2, který zakládá nárok na zvýšenou výměru přídavku na dítě. Je-li příravek na dítě ve zvýšené výměře vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže se nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí prokáže výše a druh rozhodných příjmů za rozhodné období. Neprokáže-li se do této doby druh rozhodných*

*příjmů, vyplatí se přídavek na dítě ve výši podle § 18 odst. 1. Neprokáže-li se do této doby ani výše rozhodných příjmů, **postupuje se podle odstavce 1 věty druhé a třetí.***

V poslední větě tohoto odstavce je uveden chybný odkaz na odst. 1 větu druhou a třetí, správně má být odkázáno na odst. 1 větu třetí a čtvrtou. Za pomoci logického výkladu práva je tedy třeba postupovat tak, aby byl dodržen smysl zákona, a využít v těchto případech, kdy se neprokáže výše rozhodných příjmů, ustanovení odst. 1 věty třetí a čtvrté, tedy neprokáže-li se do uvedené doby rozhodný příjem, zastaví se výplata přídavku na dítě ve zvýšené výměře od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měl přídavek na dítě ve zvýšené výměře vyplácet, nárok na dávku zaniká.

Jsou-li do konce prvního kalendářního měsíce následujícího kalendářního čtvrtletí doloženy příjmy, avšak neodpovídají podmínkám nároku na zvýšenou výměru přídavku na dítě, dojde k překlopení přídavku na dítě ze zvýšené výměry na základní výměru. Doloží-li klient příjmy, které zakládají nárok na přídavek na dítě ve zvýšené výměře do konce následujícího kalendářního čtvrtletí, bude mu zvýšení dávky doplaceno. Doloží-li klient příjmy až po uplynutí následujícího kalendářního čtvrtletí, zvýšení dávky mu může být vyplaceno až 3 měsíce zpětně.

Rovněž na případy zastavení a odejmutí přídavku na dítě ve zvýšené výměře se vztahují výjimky uvedené v § 69 odst. 1 písm. b) a c) a rovněž i v ustanovení § 70 odst. 1 věty druhé. Znamená to tedy, že **při zastavení a odejmutí přídavku na dítě ve zvýšené výměře se písemné rozhodnutí nevydává**, vydává se oznámení. V případě zastavení výplaty ve zvýšené výměře se oznámení nedoručuje, pouze se poznamená do spisu. V případě zániku nároku na dávku se oznámení odesílá hybridní poštou (nedoručuje do vlastních rukou).

(3) Pokud trvá nárok na přídavek na dítě i za čtvrté čtvrtletí kalendářního roku, náleží výplata dávky pouze tehdy, jestliže je pro nárok na tuto dávku prokázáno trvání podmínky nezaopatřenosti dítěte. Neprokáže-li se nezaopatřenost dítěte do 31. října daného kalendářního roku, zastaví se výplata přídavku na dítě od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat nezaopatřenost dítěte. Neprokáže-li se nezaopatřenost dítěte ani do konce tohoto čtvrtého kalendářního čtvrtletí, nárok na přídavek na dítě zaniká.

V případě, kdy byla nezaopatřenost dítěte doložena do 30. září daného kalendářního roku pro účely jiné dávky, použije se toto potvrzení rovněž pro účely prokázání nezaopatřenosti pro přídavek na dítě dle tohoto odstavce.

Prokázáním nezaopatřenosti se má na mysli nezaopatřenost všech dětí v okruhu společně posuzovaných osob. Pokud není doložena nezaopatřenost některého z dětí v rodině, které je společně posuzovanou osobou, dojde k zastavení

výplaty všech přídavků na dítě v okruhu (tedy u všech sourozenců). Následně je zaslána výzva k dodatečnému doložení nezaopatřenosti a v případě, kdy není nezaopatřenost doložena ani následně, dojde k odejmutí (zamítnutí) všech přídavků na dítě u všech dětí v okruhu.

V novém znění § 69 odst. 1 písm. b) a c) měl být odkaz na § 51 odst. 1 a 2 nahrazen odkazem na § 51 odst. 1, 2, a 3. Rovněž v novém § 70 odst. 1 větě druhé by měla být slova „podle § 51 odst. 1 věty třetí a odst. 2 věty čtvrté“ nahrazena slovy „podle § 51 odst. 1 věty třetí, v případech zastavení výplaty odst. 2 věty čtvrté a odst. 3 věty druhé“, tak aby se uvedené výjimky vztahovaly i na odst. 3 ustanovení § 51. Za využití logického výkladu využívajícího principu analogie v právu by měla být **výjimka z povinnosti vydávat písemné rozhodnutí v případě zastavení výplaty či odejmutí dávky vztažena na všechny situace týkající se zastavování a odejímání přídavku na dítě uvedené v ustanovení § 51.** Rovněž v případě odstavce 3 se tedy o zastavení výplaty přídavku na dítě vydává pouze oznámení, které se poznamená do spisu. Tím však **není dotčena povinnost vydávat rozhodnutí v případech zastavení či odejmutí přídavku na dítě z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v § 51.** Je tedy třeba rozlišovat mezi odejímáním přídavku z důvodu nedoložení rozhodných skutečností dle § 51 a z důvodu nesplnění podmínek nároku.

(4) *Prokáže-li se nárok na výplatu přídavku na dítě za dobu, za kterou výplata této dávky podle výše zmíněných odstavců nenáležela, přídavek na dítě se doplatí zpětně za dobu, kdy se tato dávka nevyplácela. Prokáže-li se nárok na přídavek na dítě za dobu po zániku nároku na tuto dávku podle výše zmíněných odstavců, nárok na přídavek na dítě opětovně vznikne zpětně za celou dobu, za niž byly podmínky pro nárok splněny. Zpětně lze přídavek na dítě přiznat podle věty první a druhé nejdéle na dobu stanovenou v § 54 odst. 2 větě první.*

V těchto případech se postupuje stejně jako doposud. V případě zániku nároku na přídavek na dítě je třeba podat novou žádost, na základě které lze dávku vyplatit maximálně 3 měsíce zpětně.

(5) *Příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu. Příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Je-li příspěvek na bydlení vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí se prokáže výše rozhodných příjmů za kalendářní čtvrtletí, k jehož poslednímu dni byla dávka vyplacena. Neprokáže-li se rozhodný příjem podle věty třetí, zastaví se výplata příspěvku na bydlení od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce*

*je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu příspěvku na bydlení na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla uvedená dávka vyplácet, nárok na příspěvek na bydlení zaniká. Ustanovení věty třetí až páté neplatí, jde-li o příspěvek na bydlení vyplácený k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí končícího dnem 30. června. Ustanovení věty třetí až šesté se vztahuje také na prokazování nákladů na bydlení. Prokáže-li se nárok na výplatu příspěvku na bydlení za dobu, za kterou výplata této dávky podle tohoto odstavce nenáležela, nebo prokáže-li se nárok na příspěvek na bydlení za dobu zániku nároku na tuto dávku podle tohoto odstavce, **postupuje se obdobně podle odstavce 1 věty páté až sedmé.***

Dosavadní odst. 2 ZSSP byl přečíslován na odst. 5 ZSSP. Tento odstavce nebyl novelizován. Odst. 5 nyní v důsledku toho v poslední větě odkazuje chybně na odstavce první větu pátou až sedmou ustanovení § 51 ZSSP. Odstavec první novelizován byl a věty pátá až sedmá představují s účinností od 01. 10. 2017 samostatný odstavce, a to odstavce 4 ustanovení § 51 ZSSP. Správně má tedy poslední věta odkazovat na odstavce 4. Tato část se týká obnovení nároku na příspěvek na bydlení v případě zániku nároku pro včasné nedoložení rozhodných skutečností (zejména příjmy), kdy má být za pomoci využití odkazu na přídavek na dítě postupováno obdobně.

Proto je nutné, za použití logického výkladu normy, nahrazovat v praxi slovní spojení uvedené na konci odstavce 5 „postupuje se obdobně podle odstavce 1 věty páté až sedmé“ slovním spojením „postupuje se obdobně dle odstavce 4“. Tzn. stejným způsobem jako u přídavku na dítě.

Pokud se jedná o zastavování a odejímání příspěvku na bydlení, pak na tento se nově výjimky z povinnosti vydávat písemné rozhodnutí upravené v § 69 odst. 1 písm. b) a c) nevztahují. V důsledku legislativního procesu totiž došlo k přesunu úpravy příspěvku na bydlení z § 51 odst. 2 do nového odst. 5 a tato změna nebyla promítnuta do ustanovení § 69. **V případě příspěvku na bydlení bude tedy nezbytné vydávat o jeho zastavení či odejmutí písemné rozhodnutí.**

Tento rozdílný přístup k příspěvku na bydlení oproti přídavku na dítě bude při nejbližší možné novelizaci ZSSP odstraněn, tak aby byl opět nastolen stav před 1. říjnem 2017.

(6) *Splňuje-li oprávněná osoba po část kalendářního měsíce nárok na dávku podle tohoto zákona v nižší výměře a po část tohoto kalendářního měsíce nárok na tutéž dávku ve vyšší výměře, náleží za kalendářní měsíc dávka ve výši odpovídající vyšší výměře dávky.*

(7) *Splňuje-li oprávněná osoba podmínky nároku na dávky uvedené v § 2 písm. a) bodech 1 a 2, jen po část kalendářního měsíce, náleží tyto dávky ve výši, v jaké náleží za kalendářní měsíc.*

(8) *Nedosahují-li dávky za kalendářní měsíc částky 50 Kč, náležejí v této částce*

Článek IV.

Ostatní legislativně technické změny

Potvrzení žádosti studenta pro účely sociálního stipendia

Poprvé od 1. 10. 2017 pro účely sociálního stipendia dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, orgán státní sociální podpory potvrzuje na žádost studenta písemným potvrzením, že příjem rodiny zjišťovaný pro účely přídatku na dítě za třetí kalendářní čtvrtletí roku nepřevyšil součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,5.

Zrušení odstavce 2 § 54a

Od 1. 10. 2017 dochází ke zrušení odstavce 2 § 54a – zvláštní ustanovení o důsledcích neplnění povinné školní docházky. Počínaje 1. 10. 2017 se již nebude postupovat podle odst. 2, kdy byla sankce uložena rodiči, který nemohl volit výši dávky (náležel mu rodičovský příspěvek podle ustanovení § 30 odst. 5). Tento odstavec je novelou vypuštěn, a proto od 1. 10. 2017 již neplatí, že nárok na výplatu rodičovského příspěvku nemá rodič, kterému byla uložena sankce podle zvláštního právního předpisu za neplnění povinností souvisejících s řádným plněním povinné školní docházky, a to po dobu 3 kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém rozhodnutí o uložení sankce nabylo právní moci.

Od 1. 10. 2017 je nutné postupovat pouze podle odst. 1, podle kterého je rodiči, kterému byla sankce uložena, z celkové částky 220 000 Kč odečtena částka 22 800 Kč. Jestliže počínaje kalendářním měsícem následujícím po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci rozhodnutí o uložení sankce a nárok na částku rodičovského příspěvku je nižší než 22 800 Kč, odečte se tato zbývající částka od celkové částky rodičovského příspěvku. Rozdíl mezi částkou 22 800 Kč a zbývající částkou rodičovského příspěvku je přeplatkem na rodičovském příspěvku, který je rodič povinen vrátit.

Zákon již nerozlišuje, zda rodič mohl či nemohl volit a všem se bude částka 22 800 Kč odečítat. Pokud byla za měsíce před 1. 10. 2017 pozastavena výplata pevných částek, odečítá se pouze alikvótní část z 22 800 Kč.

Článek V.

Úprava tiskopisů a změny v aplikačním programu OKcentrum

V souvislosti s výše uvedenými změnami došlo také k úpravě některých tiskopisů. V důsledku změny **rozhodného období** u přídavku na dítě bude nově používán pro dokládání čtvrtletních příjmů pro stanovení nároku na přídavek na dítě upravený tiskopis:

- **Doklad o výši čtvrtletního příjmu.**

V souvislosti s úpravou rozhodného období u přídavku na dítě došlo také k úpravám následujících tiskopisů:

- **Žádost o přídavek na dítě**
- **Prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok na dávky**
- **Doklad o výživném poskytovaném společně posuzovanou osobou**
- **Doklad o výši příjmů nezaopatřeného dítěte za červenec a srpen**

A následně bude k 1. 10. 2017 ukončen tiskopis Dokladu o výši ročního příjmu.

Nově se bude Doklad o výši čtvrtletních příjmů jednotně dokládat pro účely příspěvku na bydlení, porodné a zvýšení příspěvku na péči.

Článek V.

Závěrečné ustanovení

Tato instrukce spolu s dodatkem nabývá účinnosti 1. 12. 2017



JUDr. Jiří Vaňásek

náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

